

MARIA SUŁOWSKA
(13 VII 1943 — 25 V 1994)

25 maja 1994 r. zmarła tragicznie dr Maria Sułowska, b. adiunkt Katedry Archeologii KUL w Lublinie.

Urodzona 13.XII.1943 r. w Jedlni koło Radomia, z domu Chyżewska, studiowała archeologię na Uniwersytecie Łódzkim, uzyskując w 1966 r. magisterium na podstawie pracy pisanej pod kierunkiem prof. K. Jażdżewskiego, „Zagadnienie stel kamiennych w rejonie Bałtyku w okresach późnolateńskim i rzymskim”, opublikowanej w „Pomerania Antiqua” (t. III, 1971 r.). Bezpośrednio po studiach przeniosła się do Lublina i rozpoczęła pracę naukowo-dydaktyczną na KUL, pełniąc kolejno stanowiska asystenta od 1966 r., st. asystenta od 1968 r. i adiunkta w latach 1984—1992. Prowadziła zajęcia dydaktyczne ze studentami I roku historii, część z nich „zaraziła” archeologią i ci uczestniczyli w prowadzonych przez nią badaniach terenowych. Związana emocjonalnie ze swą macierzystą uczelnią, organizowała wyjazdy studentów historii KUL na wykopaliska prowadzone przez ośrodek łódzki lub przez dawnych absolwentów KUL.

W Lublinie zmieniła dotychczasową specjalizację badawczą poświęcając się archeologii wczesnośredniowiecznej i staropolskiej. Była wybitnym badaczem terenowym. Przede wszystkim należy tu wymienić uwieńczone doktoratem jej badania w Piotrowinie i okolicach. Tu Jej skrupulatność badawcza zaowocowała nie tylko odkryciami śladów orki radłem z XII—XIII w. i pługiem z XVII w., ale i pierwszych w Polsce śladów uprawy motylkowej z XII—XIII w. (na pewno starsze od XV w!). Do literatury wprowadziła wiadomość o sensacyjnym przypadkowym odkryciu wczesnośredniowiecznych toporów żelaznych, po raz pierwszy eksponowanego na Wystawie Lubelskiego Oddziału PTAiN, w ramach imprez „Lublin — Warszawa”, w siedzibie Zarządu Głównego PTAiN w Warszawie w 1974 r.

Zdobyte materiały wykorzystała w rozprawie doktorskiej, napisanej pod promotorstwem prof. dra Aleksandra Gieysztor, „Piotrowin nad Wisłą — średniowieczny mikroregion osadniczy”, którą obroniła na Wydziale Historycznym UW w 1980 r. i następnie opublikowała w wydawnictwach Wydziału I Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (Warszawa 1984 r.). Była autorką łącznie 22 publikacji naukowych i popularnonaukowych.

Równie ważne są wyniki jej wykopalisk na terenie północnej, rzemieślniczej części średniowiecznej osady na Czwartku w Lublinie — nieco młodszej od południowej części badanej przez M. Młynarską-Kaletynową i S. Hoczyk-Siwkową (z udziałem wówczas — M. Chyżewskiej).

Wiele uwagi poświęcała popularyzacji archeologii, poważne wyniki swych prac publikując z dużym talentem narracyjnym w kwartalniku „Z otchłani wieków”.

Do Jej solidnych prac zawsze będą sięgać badacze średniowiecznej lubelszczyzny.

Jan Gurba